CANCELARIA SFÂNTULUI SINOD
Anexă la hotărârea nr. 10.079/2018
OBIECT: *Metodologia pentru obţinerea gradelor profesionale de către personalul clerical.*

METODOLOGIA PENTRU OBŢINEREA GRADELOR PROFESIONALE

DEBUTANT - studii medii*

1. Personalul clerical îşi începe activitatea prin titularizarea pe post, care devine efectivă la data hirotoniei.
2. Pentru candidaţii care doresc numirea într-un post clerical, titularizarea pe posturile scoase la concurs de Centrul eparhial este obligatorie şi se face în baza examenului de capacitate preoţească prevăzut de *Regulamentul de numiri şi transferări*. În acest scop, eparhiile au obligaţia să publice posturile vacante în vederea organizării examenului de titularizare (capacitate preoţească).
3. Numirea pe post ca titular în vederea hirotoniei se face în limita posturilor publicate şi în ordinea mediilor generale de titularizare, ţinând cont şi de activitatea fiecărui candidat.
4. Înscrierea pentru titularizare se face la Centrul eparhial prin depunerea unui dosar care va cuprinde:
   - cerere către Chiriarh;
   - copie după diploma de absolvire a seminarului sau copie după diploma de bacalaureat şi copie după certificatul de atestare a competenţelor profesionale;
   - Curriculum Vitae;
   - dovadă că nu există impedimente canonice la hirotonie (cercetarea canonică de către marele eclesiarh, recomandarea preotului duhovnic şi a preotului paroh).
5. Examenul de capacitate preoţească se ţine în cel puţin două sesiuni (septembrie şi martie) sau în atâtea câte sunt necesare Centrului eparhial şi este valabil timp de un an de zile, iar pentru candidaţii care obţin media peste 9.00 este valabil doi ani.
6. Media generală de titularizare rezultă din: media de absolvire a seminarului (media anilor de studii), media de bacalaureat, media de atestare a competenţelor profesionale şi media examenului de capacitate preoţească, adunate şi împărţite la patru**.
7. Candidaţii care nu au promovat examenul de capacitate preoţească se pot prezenta la un nou examen în sesiunea următoare, în aceleaşi condiţii amintite mai sus. Media de promovare a examenului de capacitate este minimum 7.00 (şapte), cu nicio notare parţială sub 6.00.

---

* *Prezenta Metodologie pentru categoria "studii medii" se aplică în mod excepţional doar în situaţia în care centrul eparhial are nevoie de personal clerical cu studii medii, conform cu prevederile* ***art. 124 alin (3)*** *din Statutul pentru organizarea şi funcţionarea Bisericii Ortodoxe Române.*

** *În cazul în care vor exista candidaţi care au absolvit seminarul înainte de 1989, media se împarte la trei, întrucât nu există atestat.*

Preasfinţiei Sale,
Preasfinţitului Părinte

8. În răstimpul dintre sesiunile examenului de capacitate preoţească numirea în posturile vacante (titularizarea) se face, la cerere, în ordinea mediilor, dintre candidaţii care au certificatul de capacitate valabil.
9. Comisia examenului de capacitate se propune aprobării chiriarhului de către Sectorul administrativ bisericesc/Sectorul învăţământ şi activităţi cu tineretul. Ea este alcătuită din profesori de la facultăţile de teologie sau de la seminariile teologice, sub preşedinţia chiriarhului, la care se pot adăuga consilieri din cadrul Centrului eparhial sau preoţi cu pregătire teologică superioară (doctori în teologie, absolvenţi de masterat sau gradul I în preoţie), având activitate pastoral-misionară şi administrativă foarte bună sau excepţională.
10. Programa pentru examenul de capacitate va fi axată pe probleme actuale: pastoral-liturgice, cultural-misionare, social-filantropice, educative şi alte probleme specifice eparhiilor. Examenul va consta dintr-o probă scrisă şi una orală şi va fi precedat de o testare psihologică.
11. Condiţiile menţionate amendează şi întregesc *Regulamentul de numire şi transferare a clerului.*
12. Centrul eparhial eliberează, la cerere, *Certificat de titularizare (capacitate preoţească)*, în care se înscrie rezultatul obţinut.

DEFINITIV – studii medii

1. Pentru personalul clerical, definitivarea pe post este obligatorie şi se obţine prin cursuri şi examene speciale de definitivare la minimum 1 an şi cel mult 5 ani de la titularizarea pe post, prin hirotonie.
2. Înscrierea preoţilor la cursurile de definitivare se face la Centrul eparhial, cu cel puţin 30 de zile înainte de începerea cursurilor, prin depunerea unui dosar care va cuprinde:
   - cerere către Chiriarh;
   - copie după diploma de absolvire a seminarului sau copie după diploma de bacalaureat;
   - copie după certificatul de atestare a competenţelor profesionale;
   - copie după certificatul de capacitate preoţească;
   - adeverinţa care să ateste cel puţin 1 an de vechime în preoţie;
   - memoriu de activitate avizat de protopop;
   - raportul protopopului în legătură cu inspecţiile anuale;
   - media notărilor administrative pentru activitatea desfăşurată, stabilită potrivit *Regulamentului de numiri şi transferări*, având calificativul cel puţin *"Bine"*.
3. Lista cu numele candidaţilor care au primit aprobarea chiriarhului pentru înscrierea la cursurile de definitivare se comunică centrului teritorial de cursuri, cu cel puţin 15 zile înainte de începerea cursurilor. Dosarele se depun, prin protopopiat, la Centrul eparhial şi sunt analizate de Sectorul administrativ bisericesc/Sectorul învăţământ şi activităţi cu tineretul.
4. Cursurile pentru definitivare, cu o durată de 2 săptămâni şi frecvenţă obligatorie, se organizează la cele 6 centre mitropolitane în perioada iulie – septembrie, pe baza tematicii aprobate de Sinodul mitropolitan, desfăşurându-se în cel mai adecvat spaţiu de studiu de pe raza centrului teritorial.

Preasfinţiei Sale,
Preasfinţitului Părinte

5. Centrele de perfecţionare pentru obţinerea gradului I sunt cele aprobate de Sfântul Sinod, la Facultăţile de Teologie Ortodoxă din: Bucureşti, Iaşi, Sibiu, Craiova, Timişoara şi Cluj-Napoca.
6. Cursurile se finalizează cu examenul de definitivat constând în două probe: o probă scrisă şi o probă orală (de cunoştinţe teologice inter-disciplinare şi pastoral-misionare), pe baza tematicii aprobate de Sinodul mitropolitan şi a bibliografiei recomandate.
7. Media de promovare a examenului de definitivare este minimum 7.00 (şapte), cu nicio notare parţială sub 6 (şase), calculându-se ca medie aritmetică a celor două probe.
8. Candidaţii care nu au promovat examenul de definitivare se pot prezenta la un nou examen în anul următor, în aceleaşi condiţii amintite mai sus.
9. Centrul eparhial, pe baza cataloagelor comunicate de centrele mitropolitane de cursuri, înscrie în fişa personală a fiecărui preot rezultatul obţinut şi eliberează, la cerere, *Certificat de acordare a definitivării*.

GRADUL II – studii medii

1. Înscrierea pentru gradul II se face, la cerere, după cel puţin 4 ani de la promovarea examenului de definitivare.
2. Înscrierea preoţilor la cursurile pentru gradul II se face la Centrul eparhial, cu cel puţin 30 de zile înainte de începerea cursurilor, prin depunerea unui dosar care va cuprinde:
   - cerere către Chiriarh;
   - copie după diploma de absolvire a seminarului sau copie după diploma de bacalaureat;
   - copie după certificatul de atestare a competenţelor profesionale;
   - copie după certificatul de capacitate preoţească;
   - copie după certificatul de acordare a definitivării;
   - adeverinţa care să ateste cel puţin 5 ani de vechime în preoţie;
   - memoriu de activitate avizat de protopop, având calificativul cel puţin *"Bine"*;
   - dovadă cu notările administrative de la Centrul eparhial de la obţinerea gradului definitiv până în prezent;
   - dovadă privind elaborarea sau susţinerea unei conferinţe preoţeşti ori a unei teme în cadrul cercului pastoral, în ultimii 4 ani.
3. Pentru înscriere, precum şi pentru organizarea cursurilor şi a examenelor pentru gradul II sunt valabile aceleaşi criterii menţionate la definitivare.
4. Cursurile se finalizează cu examenul de definitivat constând în două probe: o probă scrisă şi o probă orală (de cunoştinţe teologice inter-disciplinare şi pastoral-misionare), pe baza tematicii aprobate de Sinodul mitropolitan şi a bibliografiei recomandate.
5. Media de promovare a examenului pentru gradul II este minimum 7.00 (şapte), cu nicio notare parţială sub 6.00 (şase).

Preasfinţiei Sale,
Preasfinţitului Părinte

6. Candidaţii care nu au promovat examenul de gradul II se pot prezenta la un nou examen în anul următor, în aceleaşi condiţii amintite mai sus.
7. Centrul eparhial, pe baza cataloagelor comunicate de centrele mitropolitane de cursuri, înscrie în fişa personală a fiecărui preot rezultatul obţinut şi eliberează, la cerere, *Certificat de acordare a gradului II*.

GRADUL I – studii medii

1. Înscrierea pentru gradul I se face, la cerere, după cel puţin 4 ani de la promovarea examenului pentru gradul II.
2. Centrele de perfecţionare pentru obţinerea gradului I sunt cele aprobate de Sfântul Sinod şi menţionate de prezenta Metodologie, la pct. 5, *Definitiv – studii medii*.
3. Dosarul de înscriere pentru obţinerea gradului I se întocmeşte în aceleaşi condiţii ca la gradul II şi va cuprinde în plus:
   - adeverinţă care să ateste cel puţin 9 ani de vechime în preoţie;
   - dovadă privind elaborarea sau susţinerea unei conferinţe preoţeşti ori a unei teme în cadrul cercului pastoral, în ultimii 4 ani;
   - dovadă privind publicarea unor materiale de interes bisericesc (studii, articole, predici, cateheze etc.) şi/sau apariţii în mass-media bisericească;
   - atestarea privind organizarea unei vizite arhiereşti în parohie, precum şi a realizărilor semnificative pe plan pastoral-liturgic, cultural-misionar, social-filantropic şi administrativ-gospodăresc, în ultimii 4 ani.
4. Perioada de depunere şi aprobare a dosarelor de înscriere la gradul I este cea prevăzută pentru definitivare şi gradul II.
5. Pentru examenul de gradul I, centrele mitropolitane în colaborare cu Centrele eparhiale alcătuiesc programa însoţită de bibliografia orientativă care va cuprinde teme de interes pentru preoţime cu conţinut: teologic, pastoral-liturgic, cultural-misionar, social-filantropic şi administrativ-gospodăresc, de drept bisericesc, administraţie parohială şi legislaţie. Acestea vor fi în conformitate cu *Anul omagial* şi *Anul comemorativ* stabiliţi de Sfântul Sinod.
6. Programa însoţită de bibliografia orientativă se aprobă de sinoadele mitropolitane şi se comunică la Cancelaria Sfântului Sinod şi la Centrele eparhiale sufragane care au îndatorirea să le publice şi pe baza căreia se vor solicita subiecte pentru lucrările de grad.
7. După primirea dosarelor de înscriere, centrul mitropolitan stabileşte o dată comună pentru susţinerea colocviului în vederea admiterii la grad.
8. În vederea alegerii unui subiect pentru lucrarea de grad, candidatul se va consulta cu unul din profesorii coordonatori, iar titlul lucrării, formulat în urma acestei consultări, va fi propus spre aprobare în cadrul colocviului de admitere.
9. Colocviul de admitere se susţine pe baza programei orientative aprobate, în faţa unei comisii prezidate de chiriarh sau delegatul său, alcătuită din cadre didactice universitare (profesor, conferenţiar sau lector) şi 1 – 2 consilieri de la Centrul eparhial, cu gradul I sau doctori în teologie. Rezultatul colocviului de admitere se consemnează prin calificativele *"Admis"* sau *"Respins"*.

Preasfinţiei Sale,
Preasfinţitului Părinte

10. Pentru gradul I, se efectuează o inspecţie specială la parohia în care activează candidatul, de către un delegat al chiriarhului.
11. Obiectivele inspecţiei speciale se stabilesc de către chiriarh, iar rezultatele acesteia şi calificativul obţinut, cel puţin *"Bine"*, se consemnează într-un proces-verbal şi se depun la dosarul candidatului.
12. Lucrarea de grad se depune la centrul mitropolitan de perfecţionare până la 30 septembrie, în vederea recenzării de către profesorul coordonator în cel mult 30 de zile şi pentru stabilirea datei la care va avea loc colocviul pentru susţinerea lucrării de grad, în trimestrul IV.
13. Colocviul pentru susţinerea lucrării de grad se organizează, pe eparhii, la centrul mitropolitan de perfecţionare la care s-a înscris candidatul, în faţa unei comisii prezidate de chiriarh sau delegatul său (profesor, conferenţiar sau lector), alcătuită din: profesorul coordonator, un cadru didactic din secţia în care se înscrie subiectul lucrării de grad şi delegatul Centrului eparhial de care aparţine candidatul.
14. Nota minimă de admitere a lucrării şi de promovare a colocviului este 8.00 (opt).
15. Candidaţii care nu au promovat colocviul pentru gradul I se pot prezenta la un nou examen în anul următor, în aceleaşi condiţii amintite mai sus.
16. Centrul eparhial, pe baza cataloagelor comunicate de centrul de perfecţionare, înscrie în fişa personală a fiecărui preot rezultatul obţinut şi eliberează, la cerere, *Certificat de acordare a gradului I.*

DEBUTANT – studii superioare

1. Personalul clerical îşi începe activitatea prin titularizarea pe post, care devine efectivă la data hirotoniei.
2. Pentru candidaţii care doresc numirea într-un post clerical, titularizarea pe posturile scoase la concurs de Centrul eparhial este obligatorie şi se face în baza examenului de capacitate preoţească prevăzut de *Regulamentul de numiri şi transferări*. În acest scop, eparhiile au obligaţia să publice posturile vacante în vederea organizării examenului de titularizare (capacitate preoţească).
3. Numirea pe post ca titular în vederea hirotoniei se face în limita posturilor publicate şi în ordinea mediilor obţinute de candidaţi la examenul de capacitate, ţinând cont şi de activitatea fiecărui candidat.
4. Înscrierea pentru titularizare se face la Centrul eparhial prin depunerea unui dosar care va cuprinde:
   - cerere către Chiriarh;
   - copii după actele de studii: diploma de licenţiat în teologie, master, doctorat şi foile matricole;
   - Curriculum Vitae;
   - dovadă că nu există impedimente canonice la hirotonie (cercetarea canonică de către marele eclesiarh, recomandarea preotului duhovnic şi a preotului paroh).
5. Examenul de capacitate preoţească se ţine, de regulă, în cel puţin două sesiuni (septembrie şi martie) sau în atâtea câte sunt necesare Centrului eparhial şi este valabil timp de un an de zile, iar pentru candidaţii care obţin media peste 9.00 este valabil doi ani.

6. Media generală de titularizare rezultă din media examenului de licenţă, media celor patru ani de studii şi media examenului de capacitate preoţească, împărţite la trei.
7. Candidaţii care nu au promovat examenul de capacitate preoţească se pot prezenta la un nou examen în sesiunea următoare, în aceleaşi condiţii amintite mai sus.
8. În răstimpul dintre sesiunile examenului de capacitate preoţească, numirea în posturile vacante (titularizarea) se face, la cerere, în ordinea mediilor, dintre candidaţii care au certificatul de capacitate valabil.
9. Comisia examenului de capacitate se propune aprobării chiriarhului de către Sectorul administrativ bisericesc/Sectorul învăţământ şi activităţi cu tineretul. Ea este alcătuită din profesori de la facultăţile de teologie sau de la seminariile teologice, sub preşedinţia chiriarhului, la care se pot adăuga consilieri din cadrul Centrului eparhial sau preoţi cu pregătire teologică superioară (doctori în teologie, absolvenţi de masterat sau gradul I în preoţie), având activitate pastoral-misionară şi administrativă foarte bună sau excepţională.
10. Programa pentru examenul de capacitate va fi axată pe probleme actuale: pastoral-liturgice, cultural-misionare, social-filantropice, educative şi alte probleme specifice eparhiilor. Examenul va consta dintr-o probă scrisă şi una orală şi va fi precedat de o testare psihologică.
11. Centrul eparhial eliberează, la cerere, *Certificat de titularizare (capacitate preoţească)*, în care se înscrie rezultatul obţinut.
12. Condiţiile menţionate amendează şi întregesc *Regulamentul de numire şi transferare a clerului.*

DEFINITIV – studii superioare

1. Pentru personalul clerical, definitivarea pe post este obligatorie şi se obţine prin cursuri şi examene speciale de definitivare la minimum 1 an şi cel mult 5 ani de la titularizarea pe post, prin hirotonie.
2. Înscrierea preoţilor la cursurile de definitivare se face la Centrul eparhial, cu cel puţin 30 de zile înainte de începerea cursurilor, prin depunerea unui dosar care va cuprinde:
   - cerere către Chiriarh;
   - copie după actele de studii: diploma de licenţă în teologie, master, doctorat şi foile matricole;
   - adeverinţa care să ateste cel puţin 1 an vechime în preoţie;
   - memoriu de activitate avizat de protopop;
   - raportul protopopului în legătură cu inspecţiile anuale;
   - media notărilor administrative pentru activitatea desfăşurată, stabilită potrivit *Regulamentului de numire şi transferare a clerului*, având calificativul cel puţin *"Bine"*.
3. Lista cu numele candidaţilor care au primit aprobarea chiriarhului pentru înscrierea la cursurile de definitivare se comunică centrului teritorial de cursuri, cu cel puţin 15 zile înainte de începerea cursurilor.

Preasfinţiei Sale,
Preasfinţitului Părinte

4. Cursurile pentru definitivare cu o durată de 2 săptămâni şi frecvenţă obligatorie, se organizează la cele 6 centre teritoriale, în perioada iulie – septembrie, pe baza tematicii aprobate de Sinodul mitropolitan.
5. Cursurile se finalizează cu examenul de definitivat constând în două probe: o probă scrisă şi o probă orală (de cunoştinţe teologice inter-disciplinare şi pastoral-misionare), pe baza tematicii aprobate de Sinodul mitropolitan şi a bibliografiei recomandate.
6. Media de promovare a examenului de definitivare este minimum 7.00 (şapte), cu nicio notare parţială sub 6.00 (şase), calculându-se ca medie aritmetică a celor două probe.
7. Candidaţii care nu au promovat examenul de definitivare se pot prezenta la un nou examen în anul următor, în aceleaşi condiţii amintite mai sus.
8. Centrul eparhial, pe baza cataloagelor comunicate de centrele teritoriale de cursuri, înscrie în fişa personală a fiecărui preot rezultatul obţinut şi eliberează, la cerere, *Certificat de acordare a definitivării.*

GRADUL II - studii superioare

1. Înscrierea la gradul II se face, la cerere, după cel puţin 4 ani de la promovarea examenului de definitivare.
2. Înscrierea preoţilor licenţiaţi în teologie la cursurile pentru gradul II se face la Centrul eparhial, cu cel puţin 30 de zile înainte de începerea cursurilor, prin depunerea unui dosar care va cuprinde:
   - cerere către Chiriarh;
   - copie după Diploma de licenţiat în teologie;
   - adeverinţă care să ateste cel puţin 5 ani vechime în preoţie;
   - memoriu de activitate avizat de protopop, având calificativul cel puţin *"Bine"*;
   - dovadă privind publicarea unor cărţi, studii, articole, predici, cateheze, conferinţe, alte materiale de interes bisericesc şi apariţii în mass-media bisericească;
   - dovadă privind elaborarea sau susţinerea unei conferinţe preoţeşti ori a unei teme în cadrul cercului pastoral, în ultimii 4 ani.
3. Pentru înscriere, precum şi pentru organizarea cursurilor şi a examenelor pentru gradul II sunt valabile aceleaşi criterii menţionate la definitivare.
4. Cursurile se finalizează cu examen constând în două probe: o probă scrisă şi o probă orală (de cunoştinţe teologice inter-disciplinare şi pastoral-misionare), pe baza tematicii aprobate de Sinodul mitropolitan şi a bibliografiei recomandate.
5. Media de promovare a examenului pentru gradul II este minimum 7.00 (şapte), cu nicio notare parţială sub 6.00 (şase).
6. Candidaţii care nu au promovat examenul de gradul II se pot prezenta la un nou examen în anul următor, în aceleaşi condiţii amintite mai sus.
7. Centrul eparhial, pe baza cataloagelor comunicate de centrele teritoriale de cursuri, înscrie în fişa personală a fiecărui preot rezultatul obţinut şi eliberează, la cerere, *Certificat de acordare a gradului II.*

Preasfinţiei Sale,
Preasfinţitului Părinte

GRADUL I – studii superioare

1. Înscrierea la gradul I se face, la cerere, după cel puţin 4 ani de la promovarea examenului pentru gradul II.
2. Centrele de perfecţionare pentru obţinerea gradului I sunt cele aprobate de Sfântul Sinod şi menţionate de prezenta Metodologie, la pct. 5, *Definitiv – studii medii.*
3. Dosarul de înscriere a licenţiaţilor în teologie pentru obţinerea gradului I se întocmeşte în aceleaşi condiţii ca la gradul II şi va cuprinde în plus:
   - cerere către Chiriarh;
   - adeverinţa care să ateste cel puţin 9 ani vechime în preoţie;
   - dovadă privind publicarea unor cărţi, studii, articole, predici, cateheze, conferinţe, alte materiale de interes bisericesc;
   - participări la emisiuni radio şi TV, cu binecuvântarea chiriarhului;
   - atestarea privind organizarea unei vizite arhiereşti în parohie, precum şi a realizărilor semnificative pe plan pastoral-liturgic, cultural-misionar, social-filantropic şi administrativ-gospodăresc, în ultimii 4 ani.
5. Perioada de depunere şi aprobare a dosarelor de înscriere la gradul I este cea prevăzută pentru definitivare şi gradul II.
6. Pentru examenul de gradul I, centrele de perfecţionare în colaborare cu Centrele eparhiale alcătuiesc programa însoţită de bibliografia orientativă care va cuprinde teme de interes pentru preoţime cu conţinut teologic: pastoral-liturgic, cultural-misionar, social-filantropic şi administrativ-gospodăresc, de drept bisericesc, administraţie parohială şi legislaţie.
7. Programa însoţită de bibliografia orientativă se aprobă de sinoadele mitropolitane şi se comunică la Cancelaria Sfântului Sinod şi la Centrele eparhiale sufragane care au îndatorirea să le publice şi pe baza căreia se vor solicita subiecte pentru lucrările de grad.
8. În vederea alegerii unui subiect pentru lucrarea de grad, candidatul se va consulta cu unul din profesorii coordonatori, iar titlul lucrării, formulat în urma acestei consultări, va fi propus, spre aprobare, în cadrul colocviului de admitere.
9. După primirea dosarelor de înscriere, Centrul eparhial stabileşte o dată comună pentru susţinerea colocviului în vederea admiterii la grad.
10. Colocviul de admitere se susţine pe baza programei orientative aprobate, în faţa unei comisii prezidate de chiriarh sau delegatul său, alcătuită din cadre didactice universitare (profesor, conferenţiar sau lector) şi 1 – 2 consilieri de la Centrul eparhial, cu gradul I sau doctori în teologie. Rezultatul colocviului de admitere se consemnează prin calificativele *"Admis"* sau *"Respins"*.
11. Pentru înscrierea la gradul I, se efectuează o inspecţie specială la parohia în care activează candidatul, de către un delegat al chiriarhului.
12. Obiectivele inspecţiei speciale se stabilesc de către chiriarh, iar rezultatele acesteia şi calificativul obţinut, cel puţin *"Bine"*, se consemnează într-un proces-verbal şi se depun la dosarul candidatului.
13. Lucrarea de grad se depune la centrul mitropolitan de perfecţionare până la 30 septembrie, în vederea recenzării de către profesorul coordonator în cel mult 30 de

zile şi pentru stabilirea datei la care va avea loc colocviul pentru susţinerea lucrării de grad, în trimestrul IV.

14. Colocviul pentru susţinerea lucrării de grad se organizează, pe eparhii, la centrul de perfecţionare la care s-a înscris candidatul, în faţa unei comisii prezidate de chiriarh sau delegatul său (profesor, conferenţiar sau lector), alcătuită din: profesorul coordonator, un cadru didactic din secţia în care se înscrie subiectul lucrării de grad şi delegatul Centrului eparhial de care aparţine candidatul.
15. Nota minimă de admitere a lucrării şi de promovare a colocviului este 8.00 (opt).
16. Candidaţii care nu au promovat colocviul pentru gradul I se pot prezenta la un nou examen în anul următor, în aceleaşi condiţii amintite mai sus.
17. Centrul eparhial, pe baza cataloagelor comunicate de centrul de perfecţionare, înscrie în fişa personală a fiecărui preot rezultatul obţinut şi eliberează, la cerere, *Certificat de acordare a gradului I.*

Preasfinţiei Sale,
Preasfinţitului Părinte

PRECIZĂRI ADIŢIONALE (comune pentru personalul clerical cu studii medii şi studii superioare)

a. Personalului didactic licenţiat la specializarea Teologie Pastorală din cadrul Facultăţilor de Teologie Ortodoxă, care predă discipline de specialitate teologică în învăţământul universitar şi preuniversitar teologic sau care predă disciplina *Religie* în învăţământul de stat, i se echivalează, pe bază de acte justificative, gradele didactice obţinute în învăţământul de stat cu gradele profesionale pentru personalul clerical, cu obligaţia susţinerii examenului de titularizare (capacitate preoţească), înaintea hirotoniei şi cu respectarea perioadelor de echivalare dintre grade. Vechimea asimilată va fi luată în calcul la stabilirea claselor de salarizare.

b. Absolvenţii de masterat în teologie, după promovarea examenului de titularizare (capacitate preoţească), primesc *Certificat de acordare a definitivării,* la cerere, la minimum un an de la titularizarea pe post, prin hirotonie, în baza dosarului cu actele justificative prevăzute de *Metodologie,* trecându-li-se media de pe actele de echivalare (anul I + anul II + disertaţie/3).

c. Studiile teologice de masterat pot fi echivalate o singură dată, la alegere, cu gradul clerical definitiv sau gradul II clerical.

d. Absolvenţii cursurilor de doctorat şi cei cu diplomă de masterat în teologie sunt încadraţi la gradul II, la cerere, după cel puţin 4 ani de la promovarea examenului de definitivare, pe baza unui dosar cuprinzând:
   - cerere către Chiriarh;
   - copie după actul de absolvire a cursurilor de doctorat sau după diploma de masterat şi a foii matricole;
   - adeverinţa care să ateste cel puţin 5 ani de vechime în preoţie;
   - memoriu de activitate avizat de protopop sau de conducătorul instituţiei de învăţământ teologic;
   - dovadă privind publicarea unor materiale de interes bisericesc (studii, articole, predici, cateheze etc.) sau apariţii în mass-media bisericească;
   - adeverinţă privind titularizarea prin examen de capacitate preoţească sau numire pe post, iar în cazul cadrelor didactice din învăţământul teologic, adeverinţă de titularizare sau numire pe post.

e. Doctorii în teologie sunt încadraţi la gradul I, la cerere, după cel puţin 1 an de la promovarea examenului pentru gradul II, pe baza unui dosar cuprinzând:
   - cerere către Chiriarh;
   - adeverinţa care să ateste cel puţin 6 ani de vechime în preoţie;
   - copie după diploma de doctor în teologie;
   - adeverinţă privind titularizarea prin examen de capacitate preoţească sau numire pe post;
   - memoriu de activitate cuprinzând lista lucrărilor publicate, avizat de protopop sau de conducătorul instituţiei de învăţământ teologic.

f. Personalul clerical care a obţinut titlul de doctor în domenii conexe teologiei poate fi încadrat la gradul I, la cerere, dacă teza de doctorat are relevanţă pentru misiunea Bisericii şi a fost obţinută la o instituţie cu prestigiu academic. Pentru clericii care

au obţinut titlul de doctor în teologie în alte domenii, pentru echivalarea titlului academic sunt necesare: binecuvântarea chiriarhului la momentul înscrierii la doctorat şi îndeplinirea criteriilor stabilite de Sfântul Sinod privind mediile de admitere (minimum 8,51). Pentru echivalare, candidaţii vor depune un dosar care va cuprinde, pe lângă actele prevăzute de Metodologie, o copie a tezei de doctorat.

g. Centrele teritoriale de cursuri vor constitui o comisie prezidată de chiriarh sau delegatul acestuia, alcătuită din cadre didactice universitare (profesor, conferenţiar sau lector) din cuprinsul mitropoliei şi 1 – 2 consilieri de la Centrele eparhiale, cu gradul I sau doctori în teologie, care va analiza îndeplinirea criteriilor şi posibilitatea echivalării titlului de doctor cu gradul I clerical.

h. Personalului din administraţia bisericească, încadrat în funcţii de conducere (consilier, inspector, secretar eparhial) i se asimilează, la cerere, vechimea în funcţia administrativă cu vechimea în cler, în vederea stabilirii claselor de salarizare.

i. Cu binecuvântarea chiriarhului, personalul clerical monahal poate obţine grade profesionale în aceleaşi condiţii prevăzute pentru clerul de mir. La dosarele de înscriere se va ţine cont de recomandarea exarhului şi a stareţului şi nu sunt necesare lista articolelor publicate şi apariţiile în mass-media.

j. În vederea hirotoniei, personalul monahal este îndatorat să promoveze examenul de titularizare (capacitate preoţească). În vederea înscrierii, personalul monahal va prezenta dosar de acte cuprinzând şi recomandarea stareţului, precum şi aprobarea chiriarhului. Pentru candidaţii monahi, la propunerea Sectorului Exarhat, chiriarhul va aproba o programă şi o bibliografie suplimentară, iar din comisia de examinare va face parte şi Exarhul mănăstirilor sau clerici monahi doctori sau doctoranzi în teologie.

k. Nu se acordă dispense pentru reducerea vechimii în preoţie şi a stagiilor dintre grade pentru personalul clerical, cu excepţia cazurilor în care preoţii obţin definitivarea şi gradul II cu media 10 sau au o activitate misionară cu totul deosebită (construcţie de biserici, activitate filantropică, culturală, educaţională), caz în care se pot prezenta cu un an mai devreme faţă de perioada prevăzută;

l. Preoţii care depăşesc limita maximă de 5 ani de la titularizare şi nu obţin gradul definitiv vor fi menţinuţi pe post, dar nu vor putea promova până la obţinerea acestui grad.

m. Preoţilor aflaţi sub sancţiune administrativă sau disciplinar-bisericească nu li se aprobă înscrierea la definitivare, gradul II şi gradul I, până la ridicarea sancţiunii.

n. Certificatele de acordare a gradelor profesionale se aprobă de Sfântul Sinod pe formulare tipizate.

o. Centrele de perfecţionare la care sunt arondate mai multe eparhii pot organiza, anual, serii suplimentare de cursuri, potrivit cu cerinţele locale.

p. La cursurile preoţeşti de perfecţionare vor participa profesori examinatori de la toate facultăţile de teologie din Mitropolie, existând şi posibilitatea invitării unor profesori de teologie de la celelalte Centre de perfecţionare mitropolitane din ţară, cu binecuvântarea chiriarhilor de la Centrele mitropolitane în cauză. Arondarea eparhiilor la Centrele de perfecţionare pentru gradele profesionale, aprobate de Sfântul Sinod, este următoarea:

Preasfinţiei Sale,
Preasfinţitului Părinte

- ***Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”*** **a** ***Universităţii din Bucureşti***: Arhiepiscopia Bucureştilor, Arhiepiscopia Tomisului, Arhiepiscopia Târgovişte, Arhiepiscopia Argeşului şi Muscelului, Arhiepiscopia Buzăului şi Vrancei, Arhiepiscopia Dunării de Jos, Episcopia Sloboziei şi Călăraşilor, Episcopia Alexandriei şi Teleormanului, Episcopia Giurgiului şi Episcopia Tulcii;
- ***Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”*** **a** ***Universităţii din Iaşi***: Arhiepiscopia Iaşilor, Arhiepiscopia Sucevei şi Rădăuţilor, Arhiepiscopia Romanului şi Bacăului şi Episcopia Huşilor;
- ***Facultatea de Teologie Ortodoxă „Sfântul Andrei Şaguna”*** **a** ***Universităţii „Lucian Blaga”*** **din Sibiu**: Arhiepiscopia Sibiului, Arhiepiscopia Alba Iuliei, Episcopia Ortodoxă Română a Oradiei, Episcopia Covasnei şi Harghitei şi Episcopia Devei şi Hunedoarei;
- ***Facultatea de Teologie Ortodoxă*** **a** ***Universităţii din Cluj-Napoca***: Arhiepiscopia Vadului, Feleacului şi Clujului, Episcopia Ortodoxă Română a Maramureşului şi Sătmarului şi Episcopia Sălajului;
- ***Facultatea de Teologie Ortodoxă*** **a** ***Universităţii din Craiova***: Arhiepiscopia Craiovei, Arhiepiscopia Râmnicului, Episcopia Severinului şi Strehaiei şi Episcopia Slatinei şi Romanaţilor;
- ***Facultatea de Teologie Ortodoxă*** **a** ***Universităţii din Timişoara***: Arhiepiscopia Timişoarei, Arhiepiscopia Aradului şi Episcopia Caransebeşului.

q. Prezenta *Metodologie pentru obţinerea gradelor profesionale* şi *Precizările adiţionale* (comune pentru personalul clerical cu studii medii şi studii superioare) intră în vigoare după aprobarea lor de către Sfântul Sinod.

r. Tematicile pentru pregătirea personalului clerical în vederea obţinerii gradelor profesionale se aprobă de către sinoadele mitropolitane pe baza *Programei-Cadru* aprobate de Sfântul Sinod, la care se pot adăuga teme de interes local.

Preasfinţiei Sale,
Preasfinţitului Părinte

Adu - Justiția

PROGRAMA-CADRU PENTRU ORGANIZAREA CURSURILOR PREOȚEȘTI ÎN VEDEREA OBȚINERII GRADELOR PROFESIONALE[1]

1. Analiză şi critică din perspectiva Tradiţiei ortodoxe a consumismului ca ideologie dominantă în contextul societăţii contemporane;
2. Impactul fenomenului secularizării în viaţa Bisericii şi lumii contemporane;
3. Rolul religiei în postmodernitate. Destinul religiilor într-o lume secularizată;
4. Promovarea valorilor familiei tradiţionale în contextul ideologic actual;
5. Impactul fenomenului migraţiei şi identificarea unor soluţii misionar-pastorale pentru familiile împărţite: copii şi tineri rămaşi acasă, părinte/părinţi plecaţi la lucru în străinătate etc.;
6. Valoarea identităţii şi demnităţii persoanei, precum şi a vieţii personal-comunitare în contextul sistemului tehnologic actual, mai ales televizual şi virtual;
7. Bioinginerii şi biotehnologii. Provocări, riscuri şi manipulări;
8. Provocări ale noilor mişcări pseudo-religioase şi pseudo-spirituale (riscul substituirii duhovnicului cu psihologul sau psihanalistul, radiestezia, metempsihoză, vrăjitorie, ocultism şi magie, tendinţe gnostice şi New Age, esoterism şi sincretism etc.) şi răspunsuri din perspectiva Tradiţiei ortodoxe;
9. Ateismul actual şi apologia creştină contemporană;
10. Strategii misionare privind revitalizarea vieţii parohiale în societatea românească actuală;
11. Biserica Ortodoxă Română: organizare actuală, activitate social-filantropică, educaţională, culturală, edilitară şi media;
12. Cunoaşterea legislaţiei civile actuale, a actelor normative şi a protocoalelor cu incidenţă în domeniul libertăţii religioase şi regimului general al cultelor, a învăţământului religios şi teologic, a patrimoniului bisericesc, a raportului dintre Biserică şi Stat sau diferite instituţii ale Statului, a disciplinei financiare.

[1] Teme aprobate prin hotărârea sinodală nr. 7.012/2014.

Preasfinţiei Sale,
Preasfinţitului Părinte